

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Ο.Α.Σ.Π.)

Μνημόνιο Ενεργειών για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου στον Παιδικό Σταθμό





Μνημόνιο Ενεργειών για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου στον Παιδικό Σταθμό

Διεύθυνση Κοινωνικής Αντισεισμικής Άμυνας
Τμήμα Εκπαίδευσης – Ενημέρωσης

Σύνταξη - Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κούρου



Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	σελ. 3
1. Πριν τον Σεισμό: Αντισεισμικός Σχεδιασμός	σελ. 4
1.1. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό	σελ. 4
1.1.1. Γενικά Στοιχεία	σελ. 4
1.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σταθμού	σελ. 4
1.1.3. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητας	σελ. 8
1.2. Ενημέρωση Παιδιών - Εκπαιδευτικών - Γονέων	σελ. 9
1.3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας	σελ. 9
1.3.1. Σενάριο 1: Άσκηση Σεισμού μέσα στην αίθουσα	σελ. 11
1.3.2. Σενάριο 2: Άσκηση Σεισμού κατά τη διάρκεια του διαλείμματος	σελ. 12
1.3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του Κτιρίου	σελ. 13
1.4. Αποτίμηση Άσκησης Ετοιμότητας	σελ. 14
2. Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού: Αυτοπροστασία	σελ. 16
2.1. Ενέργειες Προϊσταμένου και Προσωπικού	σελ. 16
2.2. Ενέργειες Παιδιών	σελ. 17
2.3. Ενέργειες Επισκεπτών	σελ. 17
3. Μετά το Τέλος του Σεισμού: Εφαρμογή του Σχεδιασμού του Σταθμού	σελ. 18
3.1. Ενέργειες Προϊσταμένου του Σταθμού	σελ. 18
3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικού Προσωπικού	σελ. 18
3.3. Ενέργειες Βοηθητικού Προσωπικού	σελ. 19
3.4. Ενέργειες Παιδιών	σελ. 20
3.5. Ενέργειες Επισκεπτών	σελ. 20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Διαδικασία Εκκένωσης του Παιδικού Σταθμού	σελ. 21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Γενικές Οδηγίες Αυτοπροστασίας σε περίπτωση Σεισμού	σελ. 23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Πίνακες Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού του Παιδικού Σταθμού	σελ. 24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Πίνακας Ομάδων Εργασίας	σελ. 25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας για Σεισμό	σελ. 26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: Καταγραφή Εξοπλισμού και Μέσων	σελ. 27
Χρήσιμα Τηλέφωνα	σελ. 28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: Πηγές	σελ. 28

Εισαγωγή

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση από άποψη σεισμικότητας στην Ευρώπη και την έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η μείωση των επιπτώσεων των σεισμών μπορεί να επιτευχθεί όταν οι πολίτες έχουν ενημερωθεί σχετικά με τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας που πρέπει να λάβουν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό.

Σε ότι αφορά στους Παιδικούς Σταθμούς, καθοριστικής σημασίας είναι η ανάπτυξη αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς στους εκπαιδευτικούς, το βοηθητικό προσωπικό και τα παιδιά με τη διαρκή ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευσή τους.

Η διαχείριση του σεισμικού κινδύνου σε έναν Παιδικό Σταθμό περιλαμβάνει την ακόλουθη σειρά ενεργειών:

- α. Ενέργειες Πριν τον Σεισμό – Αντισεισμικός Σχεδιασμός**
- β. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού – Αυτοπροστασία**
- γ. Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού – Εφαρμογή του Σχεδιασμού.**



1. Πριν τον Σεισμό: Αντισεισμικός Σχεδιασμός

Στο πλαίσιο της εκπόνησης του Αντισεισμικού Σχεδιασμού του Παιδικού Σταθμού θα πρέπει να υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- σύνταξη ή επικαιροποίηση του ήδη υπάρχοντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού.
- ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών, των γονέων και κηδεμόνων κ.λπ.
- διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό.
- αποτίμηση των ασκήσεων ετοιμότητας και επικαιροποίηση του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης.

1.1. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό

Το παρόν Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού, ο οποίος στεγάζεται στο επί της οδού κτίριο (όροφοι:), συντάχθηκε τον του 20.... σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ο.Α.Σ.Π., του Νομικού Προσώπου των Παιδικών Σταθμών, του Δήμου κ.λπ. και αφορά στη σχολική περίοδο

Το Σχέδιο αυτό, το οποίο περιγράφει τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στον Παιδικό Σταθμό (πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από σεισμό), θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής αυτής χρονιάς οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

1.1.1. Γενικά Στοιχεία

1. Είναι απαραίτητη η σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης στον Παιδικό Σταθμό για τη λήψη ενεργειών πρόληψης και τη βελτίωση της ετοιμότητας του Σταθμού. Για τη σύνταξη του λαμβάνονται υπόψη και οι προτάσεις του αρμόδιου Τεχνικού Ασφαλείας.
2. Ο Αντισεισμικός Σχεδιασμός επικαιροποιείται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς και όποτε άλλοτε κριθεί αναγκαίο.
3. Το προσωπικό του Σταθμού θα πρέπει να γνωρίζει τους ρόλους και τις αρμοδιότητές του, καθώς και τη σύνθεση των ομάδων εργασίας που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο και οι οποίες θα μεριμνήσουν για τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στον Σταθμό (Παράρτηματα Γ και Δ).
4. Ο Προϊστάμενος και το προσωπικό του Σταθμού είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και κυρίως για το μέρος των ενεργειών που τους αναλογεί, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κάθε σεισμικό συμβάν, ή κατά τη διάρκεια ασκήσεων ετοιμότητας για περίπτωση σεισμού.
5. Ο Προϊστάμενος του Σταθμού μεριμνά για την υλοποίηση των ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό και το προσωπικό συμμετέχει σε αυτές με σοβαρότητα κάνοντας σχετικές προτάσεις για την επικαιροποίηση και τη βελτίωση του Σχεδιασμού του Σταθμού.
6. Ο Προϊστάμενος του Σταθμού πρέπει να ενημερώσει την Προϊσταμένη Αρχή (Νομικό Πρόσωπο ή Δήμο) για την υλοποίηση των προβλεπόμενων ασκήσεων ετοιμότητας.

1.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σταθμού

Ο ορισμός αρμοδιοτήτων στο εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του Σταθμού, τον αριθμό των παιδιών, του προσωπικού κ.λπ., και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- Οι ρόλοι και αρμοδιότητες του προσωπικού πρέπει να προσδιορίζονται τόσο για την προσεισμική, όσο και για τη σεισμική και άμεση μετασεισμική περίοδο.

- Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες του προσωπικού τη μετασεισμική περίοδο πρέπει, στις περισσότερες περιπτώσεις, να καθορίζονται ανάλογα με τον χώρο που βρίσκεται ο κάθενας την ώρα του συμβάντος και όχι απαραίτητα να συσχετίζονται με συγκεκριμένο πρόσωπο. Σε περιπτώσεις μικρών Σταθμών κάποιες αρμοδιότητες της μετασεισμικής περιόδου μπορεί να ανατίθενται και σε όλους τους υπαλλήλους.
- Κατά τη διάρκεια της σεισμικής και μετασεισμικής περιόδου θα πρέπει να γίνεται ιεράρχηση προτεραιοτήτων στους ρόλους και τις αρμοδιότητες του προσωπικού, ανάλογα με τα διαθέσιμα άτομα και τις ανάγκες του Σταθμού. Το προσωπικό που έχει διδακτικά καθήκοντα μέσα σε αίθουσα την ώρα της έκτακτης ανάγκης έχει ως προτεραιότητα την προστασία των παιδιών και τη δική του την ώρα του σεισμικού συμβάντος, την ασφαλή εκκένωση του κτιρίου αμέσως μετά το τέλος του σεισμού, τη συγκέντρωση των παιδιών στον χώρο καταφυγής με τη διαδικασία που ορίζεται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού, την καταμέτρησή τους, καθώς και την ασφαλή παραμονή τους στον χώρο καταφυγής για όσο απαιτηθεί.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης σε κάθε Παιδικό Σταθμό πρέπει να προβλέπονται διάφορες ομάδες έκτακτης ανάγκης, ανάλογα με το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό και τις ανάγκες του Σταθμού (σε μικρούς Σταθμούς όλο το προσωπικό μπορεί να μετέχει σε όλες τις ομάδες). Στη συνέχεια περιγράφονται ενδεικτικά ρόλοι και αρμοδιότητες κάποιων ομάδων έκτακτης ανάγκης, ο Σταθμός όμως μπορεί να δημιουργήσει και άλλες ομάδες ανάλογα με τις ανάγκες του.

Α/Α		Ρόλοι - Αρμοδιότητες	Καθορισμός Ατόμου ή Περιγραφή Θέσης
1	Γενικός Υπεύθυνος	Προσεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> – Μέριμνα εκπόνησης του Σχεδίου (λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του Τεχνικού Ασφαλείας) ή επικαιροποίησής του στην αρχή κάθε σχολικού έτους, καθώς και συντονισμού των σχετικών ενεργειών. – Μέριμνα για εκπαίδευση του προσωπικού και των παιδιών. – Ευθύνη πραγματοποίησης των Ασκήσεων και αποτίμησής τους. – Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν και σύνταξη σχετικών προτάσεων προς την Προϊσταμένη Αρχή. – Γνωστοποίηση στους γονείς και κηδεμόνες του χώρου καταφυγής και της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί σε περίπτωση σεισμού. 	Προϊστάμενος του Σταθμού Αναπληρωτής Προϊσταμένου
		Μετασεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> – Συντονισμός όλων των σχετικών ενεργειών για τη μετασεισμική εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού. – Επικοινωνία με την Προϊσταμένη Αρχή ή άλλους αρμόδιους φορείς. – Εφαρμογή άλλων λύσεων επικοινωνίας με την Προϊσταμένη Αρχή ή άλλους φορείς (π.χ. αγγελιοφόρος), εάν απαιτηθεί. – Ενημέρωση του προσωπικού για τις ενέργειες διαχείρισης που θα ακολουθηθούν, σύμφωνα με τις οδηγίες της Προϊσταμένης Αρχής. – Μέριμνα για υλοποίηση των αποφάσεων των αρμοδίων υπηρεσιών (Προϊσταμένη Αρχή, Δήμος, Περιφέρεια κ.ά.). – Συντονισμός της μετακίνησης των παιδιών σε άλλον προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, εάν και εφόσον το προαύλιο του σταθμού δεν είναι κατάλληλο μετά τον σεισμό. – Μέριμνα για αποτίμηση της Διαχείρισης του συμβάντος και επικαιροποίηση του Σχεδιασμού την επόμενη μετασεισμική περίοδο. 	

Α/Α		Ρόλοι - Αρμοδιότητες	Καθορισμός Ατόμου ή Περιγραφή Θέσης
2	Ομάδα Σύνταξης Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας)	Προσεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> - Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου του Παιδικού Σταθμού. - Διενέργεια τακτικού ελέγχου των χώρων και καταγραφή των ελλείψεων. Ενδεικτικά: <ul style="list-style-type: none"> • Επισήμανση και άρση των επικινδυνοτήτων στους χώρους του Σταθμού. • Προμήθεια απαραίτητων εφοδίων όπως: βασικά είδη παροχής πρώτων βοηθειών κ.λπ. • Δημιουργία σακιδίου με είδη έκτακτης ανάγκης που θα βοηθήσει στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης και την απασχόληση των παιδιών (σφυρίχτρα, φαρμακείο, ξηρά τροφή, νερό, στοιχεία γονέων και κηδεμόνων, είδη ζωγραφικής κ.λπ.). • Επισήμανση των οδεύσεων διαφυγής και των εξόδων του κτιρίου. • Εξασφάλιση της πρόσβασης στις οδούς διαφυγής και τις εξόδους. • Επιλογή του κύριου και του δευτερεύοντα χώρου καταφυγής. • Ανάρτηση του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης στις αίθουσες, στους διαδρόμους κ.λπ. - Μέριμνα για ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών και των γονέων για τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας, τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σταθμού και τις ενέργειες άμβλυνσης των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων από σεισμό στα παιδιά. - Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας για σεισμό. - Αποτίμηση των Ασκήσεων Ετοιμότητας. - Υποβολή προτάσεων για επικαιροποίηση του Σχεδιασμού στον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Συνεχής μέριμνα για επικαιροποίηση των γνώσεων των μελών της Ομάδας. 	α. β. γ. δ.
		Μετασεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> - Αποτίμηση της διαχείρισης του συμβάντος την απώτερη μετασεισμική περίοδο και υποβολή προτάσεων για επικαιροποίηση του Αντισεισμικού Σχεδιασμού του Παιδικού Σταθμού. 	
	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών	Προσεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> - Διοργάνωση ενημέρωσης των μελών της Ομάδας (κατά προτεραιότητα), αλλά και του λοιπού προσωπικού σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών από τους αρμόδιους φορείς, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Μέριμνα για την πληρότητα του φαρμακευτικού υλικού και ενημέρωση του Προϊσταμένου για την ανάγκη προμήθειας απαραίτητων υλικών. - Προμήθεια Ειδών Πρώτων Βοηθειών. 	α. β. γ. δ.
		Μετασεισμικά: <ul style="list-style-type: none"> - Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε όσους έχουν υποστεί μικροτραυματισμούς. - Ενημέρωση του Προϊσταμένου του Σταθμού για να κληθεί το ΕΚΑΒ (εάν απαιτείται). 	Προσωπικό που έχει επιμορφωθεί σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών

Α/Α		Ρόλοι - Αρμοδιότητες	Καθορισμός Ατόμου ή Περιγραφή Θέσης
4	Ομάδα Πυρασφάλειας)	<p>Προσεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με τα μέσα πυροπροστασίας και τη χρήση τους από τον αρμόδιο φορέα, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Σταθμού. - Προμήθεια των απαραίτητων μέσων πυροπροστασίας και μέριμνα για την τοποθέτησή τους στον Σταθμό. - Μέριμνα για συντήρηση των συστημάτων πυροπροστασίας (π.χ. αναγόμωση των πυροσβεστήρων κ.λπ.). <p>Μετασεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατάσβεση μικροεστίων πυρκαγιάς έχοντας πάντοτε υπόψη ότι προέχει η ατομική ασφάλεια. - Ενημέρωση του Προϊσταμένου για να καλέσει την Πυροσβεστική. 	<p>α.</p> <p>.....</p> <p>β.</p> <p>.....</p> <p>γ.</p> <p>.....</p> <p>δ.</p> <p>.....</p>
5	Ομάδα Ελέγχου Δικτύων	<p>Προσεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνώση της θέσης των κεντρικών διακοπών ηλεκτροδότησης και ύδρευσης, καθώς και της διαδικασίας διακοπής της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης. <p>Μετασεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μέριμνα για διακοπή ηλεκτροδότησης και υδροδότησης και ενημέρωση του Προϊσταμένου του Σταθμού. 	<p>Όλο το προσωπικό</p> <p>Όλο το προσωπικό (όποιος είναι πλησιέστερα στην εστία)</p>
6	Υπεύθυνοι Τμημάτων	<p>Προσεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών του τμήματός τους (επίθετο, διεύθυνση, τηλ. επικοινωνίας κ.ά.), τα εφεδρικά πρόσωπα επικοινωνίας και παραλαβής των παιδιών κ.λπ. 	<p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p>
7	Ομάδα Υποστήριξης Βρεφικού Τμήματος ή/και ΑμεΑ	<p>Προσεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση όλου του προσωπικού για το ημερήσιο πρόγραμμα και τις ανάγκες των βρεφών ή/και του Ατόμου με Αναπηρία. - Σχεδιασμός της διαδικασίας υποστήριξής τους κατά τη διάρκεια της εκκένωσης. Όλο το προσωπικό του Σταθμού πρέπει να γνωρίζει: <ul style="list-style-type: none"> • σε ποια αίθουσα βρίσκονται τα βρέφη ή/και το Άτομο με Αναπηρία, • τις ανάγκες των βρεφών ή/και του Ατόμου με Αναπηρία, • τη διαδικασία εκκένωσης που θα πρέπει να ακολουθηθεί και τον ρόλο του. <p>Μετασεισμικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μετάβαση στην αίθουσα του βρεφικού τμήματος ή/και του Ατόμου με Αναπηρία για την υποστήριξή τους κατά τη διάρκεια της εκκένωσης, καθώς και κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στον χώρο καταφυγής. 	<p>α.</p> <p>.....</p> <p>β.</p> <p>.....</p> <p>γ.</p> <p>.....</p> <p>δ.</p> <p>.....</p> <p>Όλο το προσωπικό (όσοι δεν έχουν διδακτικά καθήκοντα)</p>

1.1.3. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητων

Η Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι υπεύθυνη για την επισήμανση των επικινδυνοτήτων που υπάρχουν στους χώρους του κτιρίου και του προαυλίου και τη σύνταξη προτάσεων για άρση τους.

Ο όρος επισήμανση και άρση επικινδυνοτήτων αναφέρεται στις απαραίτητες προσεισμικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν, με στόχο την αποφυγή του τραυματισμού των παιδιών και του προσωπικού του Σταθμού, που μπορεί να προκληθεί από βλάβες σε μη δομικά στοιχεία του κτιρίου (π.χ. εξοπλισμός, έπιπλα, εγκαταστάσεις). Η τοποθέτηση των επίπλων σε κατάλληλες θέσεις ώστε να μην προκαλούνται επιπλέον προβλήματα κατά την εκκένωση, η στήριξη των επίπλων και του εξοπλισμού με κατάλληλο τρόπο στον τοίχο, στο δάπεδο ή πάνω σε έπιπλα κ.ά., η συντήρηση των φωτιστικών και των ανεμιστήρων οροφής, η στερέωση κάδρων, πινάκων ή ραφιών, η χωροθέτηση των τραπεζιών κ.λπ. είναι απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των παιδιών και του προσωπικού.

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο αποτελεί ενδεικτικό τμήμα του Δελτίου Αυτοψίας για τον Έλεγχο της Μη Δομικής Τρωτότητας Κτιρίων που έχει εκδώσει ο Ο.Α.Σ.Π. και έχει αναρτηθεί στον δικτυακό του τόπο: www.oasp.gr/userfiles/midomiki_frm.pdf.

Τμήμα Δελτίου Αυτοψίας για τον Έλεγχο της Μη Δομικής Τρωτότητας Κτιρίων	Επισήμανση		Άρση	
	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι
Τα ψηλά ντουλάπια, τα ράφια κ.λπ. είναι στηριγμένα με κατάλληλο τρόπο στον τοίχο ή/και στο δάπεδο;				
Τα συρτάρια ή οι πόρτες των ντουλαπιών κλείνουν ασφαλώς;				
Υπάρχουν ελαστικές ταινίες έτσι ώστε να συγκρατούνται τα βιβλία;				
Οι αναρτημένες τηλεοράσεις, κάμερες, ηχεία είναι επαρκώς στερεωμένα;				
Οι οθόνες, οι κεντρικές μονάδες υπολογιστών και οι εκτυπωτές είναι κατάλληλα στερεωμένα πάνω στα γραφεία (με αυτοκόλλητους συνδέσμους) ή βρίσκονται αρκετά μακριά από την άκρη ώστε να μην μπορούν να ανατραπούν σε περίπτωση σεισμού;				
Τα καλώδια έχουν επαρκές μήκος και εύκαμπτες συνδέσεις με τις ηλεκτρικές συσκευές;				
Οι πόρτες εξόδου ανοίγουν προς τα έξω;				
Οι άκρες των βαθμίδων έχουν κάλυψη από αντιολισθητικό υλικό;				
Υπάρχουν ράμπες με τις απαιτούμενες προδιαγραφές για ΑμεΑ;				
Υπάρχει κουπαστή που να επιτρέπει τη συνεχή ολίσθηση του χεριού πάνω σε αυτή;				
Οι ψευδοροφές, σωληνώσεις, φωτιστικά, χωρίσματα και διακοσμητικά γύψινα στοιχεία είναι κατάλληλα στερεωμένα ώστε να αποφευχθεί η πτώση τους σε περίπτωση σεισμού κατά μήκος των εξόδων διαφυγής;				
Τα έπιπλα ή/και τα περιεχόμενά τους είναι ικανοποιητικά στερεωμένα ώστε σε περίπτωση σεισμού να μην κλείσουν τις εξόδους διαφυγής;				
Τα μη στερεωμένα έπιπλα είναι τοποθετημένα μακριά από τις πόρτες εξόδου;				
Τα τζάμια που χρησιμοποιούνται στις προσόψεις και στα παράθυρα είναι ασφαλείας (από γυαλί οπλισμένο με πλέγμα ή με επικάλυψη ειδικής μεμβράνης);				
Τα στηθαία, τα γείσα, οι καμινάδες, τα κεραμίδια κ.λπ. είναι κατάλληλα στηριγμένα;				
Τα αναρτημένα προσαρτήματα, οι πινακίδες και τα λοιπά διακοσμητικά στοιχεία είναι αγκυρωμένα κατάλληλα στο κτίριο;				
Τα σώματα θέρμανσης και κλιματισμού είναι ασφαλώς στηριγμένα;				
Οι πυροσβεστήρες είναι τοποθετημένοι σε κατάλληλες θέσεις;				
Συντηρούνται τακτικά τα συστήματα ενεργητικής πυροπροστασίας;				
Οι διακόπτες του ηλεκτρικού και ειδικά ο γενικός διακόπτης που σταματά την παροχή του ηλεκτρικού βρίσκεται σε προσβάσιμη θέση;				
Υπάρχουν στην είσοδο του κτιρίου και στους κοινόχρηστους χώρους σχεδιαγράμματα και οδηγίες για τη θέση των πυροσβεστικών μέσων;				

1.2. Ενημέρωση Παιδιών - Εκπαιδευτικών - Γονέων

Για την εμπέδωση των προαναφερομένων πρέπει να υπάρξει σχετική ενημέρωση του προσωπικού του Σταθμού, των νηπίων και των γονέων για τις ενδεδειγμένες οδηγίες προστασίας στην περίπτωση εκδήλωσης σεισμού, ώστε να αποφευχθεί τυχόν πανικός και τραυματισμοί (σχετικές οδηγίες στο Παράρτημα Β).

Το προσωπικό του Σταθμού θα πρέπει:

- να ενημερώνεται για τον Σχεδιασμό Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού.
- να αναγνωρίζει τα συμπτώματα και τις αντιδράσεις των παιδιών που έχουν επηρεαστεί από σεισμικό συμβάν και να γνωρίζει τις βασικές οδηγίες για την άμβλυση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεών τους.

Τα νήπια θα πρέπει:

- να ενημερώνονται μέσω κατάλληλων παιδαγωγικά δραστηριοτήτων για το φαινόμενο του σεισμού και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό.
- να εκπαιδεύονται, μέσω επαναλαμβανόμενων ασκήσεων ετοιμότητας, ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν κατά τη διάρκεια και μετά από έναν σεισμό.
- να εκπονούν με τους παιδαγωγούς τους εργασίες και προγράμματα σε σχετικά θέματα.
- να συζητούν με το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον τους για τις ενέργειες πρόληψης και ετοιμότητας που έμαθαν στον Παιδικό Σταθμό.

Οι γονείς και κηδεμόνες θα πρέπει:

- να γνωρίζουν ότι σε περίπτωση που ανακοινωθεί διακοπή της λειτουργίας των Παιδικών Σταθμών από τον αρμόδιο λήψης της απόφασης, θα πρέπει να παραλάβουν τα παιδιά τους από τον προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής του Σταθμού.

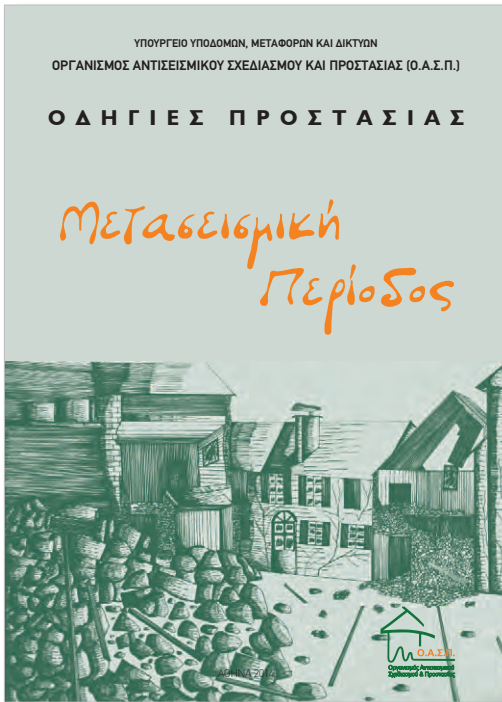
1.3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας

Οι ασκήσεις ετοιμότητας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτηθεί η ενδεδειγμένη αντισεισμική στάση και συμπεριφορά των παιδιών και του προσωπικού και να βελτιωθούν οι δεξιότητές τους. Πιο συγκεκριμένα μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα γενικά στοιχεία:

- Πριν τη διοργάνωση των ασκήσεων θα πρέπει να έχουν ενημερωθεί και ευαισθητοποιηθεί τα νήπια από τους εκπαιδευτικούς τους μέσω δραστηριοτήτων για τον σεισμό και τα μέτρα προστασίας.
- Κατά τη διάρκεια της άσκησης εφαρμόζεται ο Αντισεισμικός Σχεδιασμός του Σταθμού.
- Η πρώτη άσκηση ετοιμότητας του Σταθμού πρέπει να πραγματοποιηθεί με την έναρξη κάθε σχολικού έτους και θα πρέπει να ακολουθήσουν όσες ακόμα κρίνεται ότι είναι απαραίτητες για την εκπαίδευση των παιδιών. Είναι άλλωστε γενικά παραδεκτό ότι η συχνή επανάληψη των ασκήσεων θα βοηθήσει τα νήπια και προνήπια να αποκτήσουν μηχανική στάση και συμπεριφορά.
- Οι πρώτες ασκήσεις μπορούν να γίνονται ανά Τμήμα σύμφωνα με όσα περιγράφονται στο Κεφ. 1.3.1. Όταν τα νήπια εξοικειωθούν με τη διαδικασία των ασκήσεων και τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας θα πρέπει να διοργανωθούν ασκήσεις ετοιμότητας που θα λάβει μέρος το σύνολο των παιδιών και του προσωπικού του Σταθμού.
- Κατά τη διάρκεια των προαναφερόμενων ασκήσεων μπορούν να προβλέπονται διάφορα πιθανά σενάρια (σεισμός σε ώρα μαθήματος, σεισμός σε ώρα διαλείμματος, σεισμός την ώρα του ύπνου, σεισμός όταν βρίσκονται όλα τα παιδιά μαζί κατά τη διάρκεια εκδήλωσης, αδυναμία επικοινωνίας με την Προϊσταμένη Αρχή λόγω βλαβών στο δίκτυο τηλεφωνίας κ.λπ.).
- Οι πραγματοποιηθείσες ασκήσεις ετοιμότητας θα πρέπει να υλοποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και να καταγράφονται στο Ημερολόγιο του Σταθμού (Παράρτημα Ε).

- Η έναρξη της άσκησης/της προσομοίωσης της δόνησης καθώς και το τέλος της προσομοίωσης της δόνησης γίνεται σύμφωνα με τον προαποφασισμένο, συνθηματικό ήχο. Για να είναι κατανοητή στα παιδιά η έναρξη και η λήξη της άσκησης θα πρέπει να δίνονται ταυτόχρονα και οι κατάλληλες οδηγίες από τον εκπαιδευτικό (π.χ. Σεισμός – Καλυφθείτε κάτω από τα τραπέζια). Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού η ίδια η δόνηση αποτελεί το έναυσμα εκκίνησης των προβλεπόμενων ενεργειών, οπότε δεν θα ηχήσει κανένα συνθηματικό ηχητικό σήμα, παρά μόνο οι οδηγίες των εκπαιδευτικών.

Ακόλουθα περιγράφονται ενδεικτικά σενάρια ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό.






Θέση να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα συναισθηματικά σημάδια μιας ψυχολογικής επίδραση και να ανταποκριθούν άμεσα με το σωστό τρόπο.

Η στάση των γονιών

Ακόμα κι αν οι ίδιοι οι γονείς φοβούνται, όπως είναι φυσιολογικό, πρέπει να διατηρούν τον έλεγχο της κατάστασης. Δεν είναι σίγουρα ότι η κλίση να παραιτείται, πρέπει να επιτύχουν τις συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών.

Ειδικότερα οι γονείς μετά το σεισμό μπορούν:

στην καθημερινότητα

- Να κρατούν την οικογένεια ενωμένη όσο γίνεται περισσότερο.
- Να παραμένουν τα παιδιά να συμμετέχουν στις προαποφάσεις που απαιτούνται για να σταθεί η οικογένεια στα πόδια της και να ζητούν τη συμμετοχή τους στην αποκατάσταση των ζημιών.
- Να εστιάζουν κυρίως ενδεδειγμένες δραστηριότητες με όλη την οικογένεια.
- Να επανεκτιμούν την ετοιμότητα της οικογένειάς τους σε ότι αφορά στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- Να επενεργούν αμοιβαία, μετά την πάροδο κάποιου χρόνου, η συνέχισι στην οικογένεια.

προσφέροντας ψυχολογική υποστήριξη

- Να παρουσιάζουν μία ρεαλιστική, αλλά και συνάμα διασκεδαστική εικόνα της καταστροφής.
- Να εξηγούν στα παιδιά με ήπια και σταθερό τρόπο την κατάσταση.
- Να ενθαρρύνουν τα παιδιά να εκφράσουν τους φόβους τους και να περιγράψουν τη συνθήκη.
- Να μαθαίνουν στις οικογενειακές συζητήσεις όχι μόνο τους φόβους των παιδιών, αλλά και τους δικούς τους φόβους.
- Να καθιστούν τα παιδιά με λεπτότητα και αγάπη, μέχρι αυτά να αποδειχτούν ότι η ζωή θα ξαναγίνει φυσιολογική.
- Να διατηρούν σωματική επαφή με τα παιδιά τους, διδάχνοντάς τους να σηκώνονται και να τα αγκασιούν συχνά.
- Να είναι υποστηρικτικοί και όχι επικριτικοί στα παιδιά.
- Να δίνουν και να δέχονται υποστήριξη από τα μέλη της οικογένειας, τους φίλους και την υπόλοιπη κοινωνία.
- Να γελούν και να χρησιμοποιούν το κούμφο.
- Να επιβεβαιώνουν και να επαναίνουν ο ένας τον άλλο στην οικογένεια.

σε πρακτικό επίπεδο

- Να μιλούν στα παιδιά για το τι πρέπει να κάνουν αν ξανασημείσει σεισμός.
- Να διατηρούν τις σημαντικές ομάδες διασποράς, αλλά να είναι πιο ευχάριστα στα λιγότερα σημαντικά ζητήματα.
- Να μιλούν κοντά στα παιδιά όταν αυτά πάνε για ύπνο.
- Να απομακρύνουν τα παιδιά από την τηλεόραση.
- Να παραμένουν τα παιδιά να ασχολούνται με το μαθητικό τους και να παίζουν με τους φίλους τους.

Αντιμετώπιση συμπτωμάτων

- Να δείχνουν κατανόηση στις παλιωμένες συμπεριφορές, όπως η ενόχληση και η εγκατάλειψη, καθώς και στις συμπεριφορές που αντιστοιχούν σε παιδιά μικρότερης ηλικίας.
- Να παρακολουθούν τα παιδιά για ποικιλοτρόπους πιέσεις στην σχολή και άλλες εντατικές, επειδή πολλές φορές το άγχος εκδηλώνεται με συμπεριφορικά συμπτώματα.
- Να προσπαθούν να διαμορφώσουν και να καταστούν τους παραγόντες που προκαλούν άγχος και φόβους στα παιδιά.
- Να επιτρέπουν στα παιδιά τους να «πενθούν» για σημαντικά πράγματα που έχουν χάσει λόγω του σεισμού.
- Να ζητούν τη συνεργασία των δασκάλων, εάν τα παιδιά έχουν προβλήματα στο σχολείο.
- Να γνωρίζουν ότι παρόλο που οι συναισθηματικές επιπτώσεις των παιδιών δεν διαρκούν πολύ μετά την καταστροφή, υπάρχει το ενδεχόμενο μερικές εξ αυτών να πρωτοσημασθούν ή να επανεέλθουν μετά από μήνες.
- Να αφιερώνουν το χρόνο να γράφεται το ψυχολογικό τραύμα.
- Να είναι πιο ανεκτικοί στα παιδιά και στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας.
- Να ζητούν απομωσάσεις βοήθεια από ειδικούς της ψυχικής υγείας, εάν τα παιδιά δεν ανταποκρίνονται στις παρεμβάσεις των γονιών και εξελίσσονται να έχουν προβλήματα.

1.3.1. Σενάριο 1: Άσκηση Σεισμού μέσα στην αίθουσα

Τμήμα Νηπίων

Κατά τη διάρκεια της άσκησης μέσα σε αίθουσα του Σταθμού:

- Ο εκπαιδευτικός διατηρεί την ψυχραιμία του και ζητά από τα νήπια να καλυφθούν κάτω από τα τραπέζια, κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μείνουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.
- Τα νήπια και το προσωπικό που βρίσκονται σε χώρο που δεν υπάρχει τραπέζι ή θρανίο (π.χ. «παρεούλα»), πρέπει να σκύψουν και να γονατίσουν, όσο το δυνατόν πιο μακριά από επικινδυνότητες, προστατεύοντας το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Τα νήπια που κατά την εκδήλωση της άσκησης/του σεισμού βρίσκονται μόνα τους σε διαδρόμους ή στις τουαλέτες θα πρέπει να προστατευτούν την ώρα της δόνησης στον χώρο που βρίσκονται και μετά το πέρας του σεισμού θα πρέπει να προσεγγίσουν το Τμήμα τους. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να τα καθουσιάζει κατά τη διάρκεια της δόνησης μιλώντας τους ήρεμα από μακριά.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης του σεισμού, ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να σηκωθούν, ενώ ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα της αίθουσας για να ελέγξει τον διάδρομο.
- Ο εκπαιδευτικός καθουσιάζει και ενθαρρύνει τα παιδιά που έχουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις.
- Όταν έρθει η σειρά του συγκεκριμένου Τμήματος να εκκενώσει το κτίριο (σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού), ζητά από τα παιδιά να είναι ήρεμα και προσεκτικά, και τα παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο.
- Τα παιδιά εκκενώνουν την αίθουσα έχοντας τα χέρια κάτω, και παίρνοντας μαζί τους μόνο το κατάλληλο ένδυμα εάν είναι χειμώνας. Εάν είναι δύσκολο και χρονοβόρο να πάρουν τα παιδιά τα πανωφόρια τους, μπορεί να τα πάρει όλα μαζί ένα μέλος του προσωπικού (σύμφωνα με όσα έχουν καθοριστεί στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού) και να τα μοιράσει στα παιδιά στον χώρο καταφυγής.
- Όταν βρίσκονται δύο εκπαιδευτικοί στο Τμήμα, κατά τη διάρκεια της εκκένωσης ο ένας βγαίνει πρώτος από την αίθουσα για να καθοδηγήσει τα παιδιά, τα παιδιά ακολουθούν αμέσως μετά, ενώ ο δεύτερος εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα τελευταίος. Όταν βρίσκεται μόνο ένας εκπαιδευτικός στο Τμήμα, μπορεί να έρθει για να τον βοηθήσει κατά την εκκένωση και ένα άλλο μέλος του λοιπού προσωπικού του Σταθμού (στην περίπτωση αυτή ακολουθείται πάλι η προαναφερόμενη διαδικασία εκκένωσης).
- Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το παρουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του Σταθμού εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: «Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και Παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός». Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
- Όταν τα παιδιά συγκεντρωθούν στο προαύλιο, ο εκπαιδευτικός κάνει τη σχετική καταμέτρηση.
- Εάν το προαύλιο δεν αποτελεί τον κατάλληλο χώρο καταφυγής θα πρέπει στη συνέχεια να μετακινηθούν τα παιδιά στον δεύτερο προεπιλεγμένο ανοιχτό χώρο, ανά ομάδες των 30 - 40 ατόμων

περίπου, με τη συνοδεία εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε επικινδυνότητες που τυχόν υπάρχουν κατά τη διαδρομή προς τον δεύτερο χώρο καταφυγής.

- Το προσωπικό του Σταθμού ενεργεί σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο για να υπάρχει αποτελεσματική διαχείριση της έκτακτης ανάγκης. Οι εκπαιδευτικοί που έχουν διδασκαλία την ώρα του σεισμού, έχουν ως προτεραιότητα την προστασία των παιδιών και τη δική τους κατά τη διάρκεια του σεισμού, αλλά και την καθοδήγηση των παιδιών κατά την εκκένωση του κτιρίου και την παραμονή τους στο προαύλιο μετά τον σεισμό, και όχι τυχόν άλλα καθήκοντα που τυχόν αναφέρονται στο Σχέδιο. Το υπόλοιπο προσωπικό του Σταθμού (που δεν έχει διδακτικά καθήκοντα την ώρα της δόνησης) θα πρέπει να υλοποιήσει όσα ορίζονται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα πάντοτε με τις ανάγκες του Σταθμού τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή (π.χ. θα πρέπει μέλος του προσωπικού να πάρει μαζί του κατά τη διάρκεια της εκκένωσης το σακίδιο με τα εφόδια έκτακτης ανάγκης του Σταθμού. Εάν το σακίδιο αυτό υπάρχει σε κάθε Τμήμα θα μπορούσε να το πάρει μαζί του κατά τη διάρκεια της εκκένωσης κάποιος από τους εκπαιδευτικούς του Τμήματος).
- Τα νήπια παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των Σταθμών από τον αρμόδιο φορέα (Δήμαρχο, Πρόεδρο του Ν.Π.Δ.Δ. κ.λπ.) τα παιδιά πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς, τους κηδεμόνες τους ή τα προκαθορισμένα από τους γονείς πρόσωπα επικοινωνίας και παραλαβής.

Βρεφικό Τμήμα

- Τα βρέφη παραμένουν στις κούνιες τους κατά τη διάρκεια της δόνησης. Οι κούνιες θα πρέπει να έχουν τοποθετεί σε ασφαλή σημεία της αίθουσας, μακριά από επικινδυνότητες.
- Το προσωπικό του Τμήματος καθισυχάζει τα βρέφη μιλώντας τους ήρεμα, ενώ ταυτόχρονα μεριμνά και για τη δική του προστασία.
- Εάν τα βρέφη βρίσκονται ελεύθερα στον χώρο της αίθουσας, το προσωπικό πρέπει να τα συγκεντρώσει μακριά από επικινδυνότητες και να τα προστατεύσει έχοντάς τα κοντά του, σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*».
- Το βρεφικό τμήμα εκκενώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού (π.χ. μέσα σε κάποιες κούνιες ή παίρνοντας τα βρέφη αγκαλιά εάν δεν περπατούν, με τη συμβολή και του βοηθητικού προσωπικού του Σταθμού).
- Τα βρέφη συγκεντρώνονται στον χώρο καταφυγής και γίνεται καταμέτρησή τους. Όλοι παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των Σταθμών από τον αρμόδιο φορέα (Δήμαρχο, Πρόεδρο του Ν.Π.Δ.Δ. κ.λπ.) τα βρέφη θα πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς, τους κηδεμόνες τους ή τα προκαθορισμένα από τους γονείς πρόσωπα επικοινωνίας και παραλαβής.

1.3.2. Σενάριο 2: Άσκηση Σεισμού κατά τη διάρκεια του διαλείμματος

- Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στον αύλειο χώρο παραμένουν εκεί και απομακρύνονται από τις προσόψεις του κτιρίου και άλλες επικινδυνότητες.
- Όλοι εφαρμόζουν τις σχετικές οδηγίες αυτοπροστασίας ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.
- Τα μέλη του προσωπικού που βρίσκονται μέσα στο κτίριο το εκκενώνουν σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού και όσα περιγράφησαν στο Σενάριο 1, αμέσως μόλις ακουστεί ο προκαθορισμένος συνθηματικός ήχος λήξης της άσκησης. Πρώτα όμως ελέγχουν τις αίθουσες και τους άλλους χώρους του ορόφου για να βεβαιωθούν ότι δεν υπάρχουν παιδιά ή προσωπικό μέσα στο κτίριο.

1.3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου

Σε ότι αφορά στη διαδικασία εκκένωσης του Σταθμού:

- Οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού.
- Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εφαρμόζεται η διαδικασία εκκένωσης των Τμημάτων ανά όροφο, όπως αυτή έχει καθοριστεί στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Παράρτημα Α). Η εκκένωση γίνεται σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας των αιθουσών σε σχέση με την έξοδο, δηλαδή εκκενώνονται πρώτα τα τμήματα που βρίσκονται πλησιέστερα στο κάθε κλιμακοστάσιο και ακολουθούν τα υπόλοιπα ανάλογα με την εγγύτητά τους.
- Το βοηθητικό προσωπικό του Σταθμού ενεργεί σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί (π.χ. βοηθά να εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα, μεταφέρει τα πανωφόρια των παιδιών στην αυλή ή το φαρμακείο, ελέγχει τις τουαλέτες κ.λπ.).
- Ο πρώτος χώρος καταφυγής των παιδιών μετά τον σεισμό είναι το προαύλιο, όπου θα γίνει και η καταμέτρησή τους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, τα παιδιά μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στον δεύτερο χώρο καταφυγής (Παράρτημα Α).
- Αμέσως μετά την έξοδο των παιδιών από το κτίριο και τη συγκέντρωσή τους στο προκαθορισμένο χώρο του προαυλίου (Παράρτημα Α), ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα πρέπει να καταμετρήσει τα παιδιά, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλα βρίσκονται στο προαύλιο.
- Στη συνέχεια ο κάθε εκπαιδευτικός θα αναφέρει στον Προϊστάμενο του Σταθμού την τυχόν απουσία παιδιών από τον χώρο καταφυγής, ώστε να γίνει επικοινωνία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, η οποία είναι ο αρμόδιος φορέας για τον απεγκλωβισμό ατόμων.
- Θα πρέπει να έχουν συζητηθεί από την προσεισμική περίοδο οι εναλλακτικές λύσεις επικοινωνίας του Σταθμού με τους αρμόδιους φορείς, σε περίπτωση που δεν λειτουργούν τα δίκτυα τηλεφωνίας (π.χ. αγγελιοφόρος).
- Τα μέλη του προσωπικού του Σταθμού ενεργούν και στον χώρο καταφυγής σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο και μεριμνούν για την άμβλυση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων των παιδιών.
- Εάν διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, τα παιδιά μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στον δεύτερο, προαποφασισμένο χώρο καταφυγής ανά ομάδες των 30 – 40 ατόμων περίπου, με τη συνοδεία εκπαιδευτικών κ.λπ.
- Τα παιδιά παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των Σταθμών τα παιδιά πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο Σχέδιο χώρους καταφυγής.

Προσοχή:

- α. Τα παιδιά δεν θα πάρουν μαζί τους τις τσάντες τους κατά την εκκένωση του κτιρίου, παρά μόνο τα κατάλληλα για την εποχή ρούχα κ.λπ.
- β. Τα νήπια κατά την εκκένωση θα πρέπει να έχουν τα χέρια τους κάτω, ώστε να έχουν καλύτερη ισορροπία.
- γ. Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη στο Σχέδιο του Σταθμού για το πού θα καθίσουν τα παιδιά κατά την μετασεισμική περίοδο στον χώρο καταφυγής (π.χ. στρώματα), για το πώς θα απασχοληθούν κ.λπ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο σακίδιο έκτακτης ανάγκης μπορεί να υπάρχουν παραμύθια, μπουγιές και χαρτιά για ζωγραφική, νερό και ξηρά τροφή κ.ά. (Παράρτημα ΣΤ).

1.4. Αποτίμηση Άσκησης Ετοιμότητας

Μετά από κάθε άσκηση ακολουθεί αποτίμησή της από τους συμμετέχοντες, έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες στο επί χάρτου Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού και να προταθούν βελτιώσεις.

Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού μπορεί να γίνει αξιολόγηση της διαχείρισης του συμβάντος την απώτερη μετασεισμική περίοδο.

Για την καλύτερη αξιολόγηση της άσκησης μπορεί να έχουν οριστεί εκ των προτέρων μέλη του προσωπικού του Σταθμού ως «Αξιολογητές», οι οποίοι κατά τη διάρκεια της άσκησης θα καταγράφουν τις στάσεις και συμπεριφορές των παιδιών, των εκπαιδευτικών και του βοηθητικού προσωπικού και θα τις συγκρίνουν με τις τυποποιημένες διαδικασίες, ώστε να επισημανθούν τυχόν αδυναμίες στον Σχεδιασμό του Παιδικού Σταθμού και να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις.

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο μπορεί να συμπληρωθεί από τον Προϊστάμενο του Σταθμού, τους εκπαιδευτικούς που έλαβαν μέρος, το βοηθητικό προσωπικό, τους «Αξιολογητές» κ.λπ. και να αξιοποιηθεί για την αποτίμηση της άσκησης ετοιμότητας για σεισμό.

	Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης Άσκησης Ετοιμότητας για Σεισμό	Ναι	Όχι
1	Ήταν ενημερωμένο το προσωπικό του Σταθμού για τη διενέργεια της άσκησης;		
2	Ήταν ενημερωμένα τα νήπια για τη διενέργεια της άσκησης;		
3	Ήταν όλοι ενημερωμένοι για το σενάριο της άσκησης;		
4	Γνώριζε το προσωπικό τους ρόλους του;		
5	Όταν ακούστηκε το προπροσασισμένο ηχητικό σήμα τα νήπια συνειδητοποίησαν ότι ξεκίνησε η άσκηση;		
6	Το ηχητικό σήμα ήταν γνωστό σε όλους;		
7	Παρέμειναν τα νήπια στην αίθουσά τους όταν ξεκίνησε η άσκηση σεισμού;		
8	Έλαβαν τα παιδιά τα απαραίτητα μέτρα αυτοπροστασίας;		
9	Έγινε αντιληπτό από όλους το ηχητικό σήμα της λήξης του σεισμού;		
10	Γνώριζαν τα παιδιά τι έπρεπε να κάνουν μετά τη λήξη του σεισμού;		
11	Έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες εκκένωσης ο εκπαιδευτικός;		
12	Το Τμήμα εκκένωσε το κτίριο σύμφωνα με τη σειρά που ορίζεται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού;		
13	Ακολουθήσαν τα νήπια τις οδηγίες του εκπαιδευτικού;		
14	Υπήρχε βρεφικό τμήμα; Εάν ναι, είχε προβλεφθεί στο Σχέδιο του Σταθμού η διαδικασία εκκένωσής του;		
15	Ήρθαν εγκαίρως, μετά το τέλος του σεισμού, μέλη του βοηθητικού προσωπικού για να βοηθήσουν να εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα;		
16	Υπήρχε Άτομο με Αναπηρία στο Τμήμα; Εάν ναι, ήρθαν εγκαίρως μέλη του προσωπικού για να βοηθήσουν το Άτομο κατά την εκκένωση;		
17	Εκκένωσαν τα νήπια το κτίριο προσεκτικά, με γρήγορο βήμα, χωρίς να τρέχουν;		

	Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης Άσκησης Ετοιμότητας για Σεισμό	Ναι	Όχι
18	Ακολουθούσε ο εκπαιδευτικός το Τμήμα του καθ' όλη τη διάρκεια της εκκένωσης;		
19	Το βοηθητικό προσωπικό ενήργησε σύμφωνα με όσα είχαν προαποφαστεί στο Σχέδιο του Σταθμού;		
20	Έχει γίνει άρση επικινδυνότητας στις οδεύσεις διαφυγής;		
21	Είναι γνωστός σε όλους ο χώρος καταφυγής;		
22	Υπάρχει σήμανση στον χώρο καταφυγής για το κάθε Τμήμα;		
23	Είναι ασφαλής ο χώρος καταφυγής;		
24	Συγκεντρώθηκαν άμεσα τα παιδιά στον χώρο καταφυγής;		
25	Έγινε καταμέτρηση των παιδιών στον χώρο καταφυγής;		
26	Διαπιστώθηκαν απόντες;		
27	Παρατηρήθηκαν τραυματισμοί;		
28	Υπήρξε ανησυχία στα παιδιά;		
29	Μερίμνησε το προσωπικό για την ψυχική ηρεμία των παιδιών;		
30	Η Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών ενήργησε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα;		
31	Γνωρίζει το προσωπικό τις βασικές οδηγίες για Παροχή Πρώτων Βοηθειών;		
32	Γνωρίζει το προσωπικό τις οδηγίες για τη χρήση του πυροσβεστήρα;		
33	Γνωρίζουν οι γονείς των παιδιών τον χώρο από τον οποίο θα παραλάβουν τα παιδιά τους σε περίπτωση σεισμού;		
34	Ήταν κατά τη γνώμη σας ικανοποιητική η διοργάνωση της άσκησης;		
35	Είχε η άσκηση τα προσδοκώμενα για εσάς αποτελέσματα;		
36	Θεωρείτε απαραίτητη τη διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας στον Σταθμό;		
37	Επιθυμείτε να συμμετέχετε πάλι σε άσκηση ετοιμότητας;		

Σχόλια: Καταγράψτε επιγραμματικά άλλα προβλήματα που παρατηρήθηκαν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού: Αυτοπροστασία

2.1. Ενέργειες Προϊσταμένου και Προσωπικού

Κατά τη διάρκεια της δόνησης ο Προϊστάμενος και το βοηθητικό προσωπικό του Σταθμού θα πρέπει να εφαρμόσουν τα κατάλληλα μέτρα αυτοπροστασίας ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό που βρίσκεται μαζί με τα παιδιά θα πρέπει να εφαρμόσει τις ενέργειες που έχουν προποφασιστεί και δοκιμαστεί μέσω των ασκήσεων ετοιμότητας, ώστε να αποφευχθούν τραυματισμοί. Πιο συγκεκριμένα:

Τμήμα Νηπίων

Το εκπαιδευτικό προσωπικό:

- Διατηρεί την ψυχραιμία του.
- Μένει στον χώρο που βρίσκεται.
- Ζητά από τα νήπια να καλυφθούν κάτω από τα τραπέζια τους, κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του τραπεζιού, δίνοντας την οδηγία: *«Παιδιά καλυφθείτε κάτω από τα τραπεζάκια - Σεισμός»*. Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο κάτω από την έδρα.
ή
Ζητά από τα νήπια να προφυλαχθούν κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: *«Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*. Πιο συγκεκριμένα εάν δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν στον χώρο που βρίσκονται (π.χ. εάν βρίσκονται στον χώρο της «παρεούλης»), ζητά από τα παιδιά να γονατίσουν -όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες- και να καλύψουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους. Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο.
- Παραμένει προφυλαγμένο μαζί με τα νήπια για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

Βρεφικό Τμήμα

Το εκπαιδευτικό προσωπικό:

- Διατηρεί την ψυχραιμία του.
- Μένει στον χώρο που βρίσκεται.
- Προσπαθεί να ηρεμήσει τα βρέφη που βρίσκονται στις κούνιες τους με καθησυχαστικά λόγια και προφυλάσσεται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: *«Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*. Θεωρείται δεδομένο ότι θα πρέπει να έχει υπάρξει προσεισμική μέριμνα ώστε οι κούνιες να έχουν τοποθετηθεί μακριά από επικινδυνότητες.
- Συγκεντρώνει τα βρέφη κοντά του εάν αυτά κινούνται ελεύθερα στον χώρο και προφυλάσσονται όλοι μαζί, σύμφωνα με την οδηγία: *«Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*.
- Παραμένει προφυλαγμένο μαζί με τα βρέφη για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

2.2. Ενέργειες Παιδιών

Τμήμα Νηπίων

Τα νήπια θα πρέπει να εφαρμόσουν τις οδηγίες των εκπαιδευτικών. Πιο συγκεκριμένα:

- Καλύπτονται αμέσως κάτω από τα τραπέζια τους κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του τραπεζιού ακολουθώντας τις οδηγίες των εκπαιδευτικών, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκονται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.
ή
Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού (π.χ. στον χώρο της «παρεούλας», στον διάδρομο ή στην τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: *«Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*. Δηλαδή, εάν βρίσκονται σε κάποιο χώρο που δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι για να καλυφθούν, μένουν στον χώρο που βρίσκονται, γονατίζουν –όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες– και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένα για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.
- Παραμένουν στον αύλειο χώρο και μακριά από τις όψεις του κτιρίου, ακολουθώντας τις οδηγίες των εκπαιδευτικών, εάν βρίσκονται στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Βρεφικό Τμήμα

- Τα βρέφη παραμένουν στις κούνιες τους κατά τη διάρκεια της δόνησης, ενώ το προσωπικό τα καθησυχάζει μιλώντας τους ήρεμα. Τα νήπια που κοιμούνται και δεν αντιλήφθηκαν την δόνηση δεν τα ξυπνούν κατά τη διάρκεια του σεισμού αλλά αμέσως μετά το τέλος του.
- Εάν τα βρέφη βρίσκονται ελεύθερα στον χώρο, το προσωπικό προσπαθεί να τα προστατεύσει, συγκεντρώνοντάς τα κοντά του μακριά από επικινδυνότητες, σύμφωνα με την οδηγία: *«Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*.

2.3. Ενέργειες Επισκεπτών

- Οι τυχόν επισκέπτες του Σταθμού εφαρμόζουν τα μέτρα προστασίας που προαναφέρθηκαν, ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.



3. Μετά το Τέλος του Σεισμού: Εφαρμογή του Σχεδιασμού του Σταθμού

3.1. Ενέργειες Προϊσταμένου του Σταθμού

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και μεριμνά για την ανύψωση του ηθικού των παιδιών και του προσωπικού.
- Επιτηρεί την εφαρμογή του προσεισμικού Σχεδιασμού, δηλαδή την ασφαλή εκκένωση των αιθουσών και των άλλων χώρων του κτιρίου και τη συγκέντρωση των παιδιών στο προαύλιο του Σταθμού.
- Επικοινωνεί με την Προϊσταμένη Αρχή και άλλους αρμόδιους φορείς (εάν απαιτηθεί), για να ενημερώσει για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν από τον σεισμό.
- Παραμένει μαζί με τους συναδέλφους του και τα παιδιά στον χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από τον αρμόδιο (π.χ. Δήμαρχο ή Πρόεδρο του Νομικού Προσώπου) απόφαση διακοπής της λειτουργίας των Παιδικών Σταθμών, θα πρέπει να παραμείνουν όλοι στον χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν τα παιδιά από τους γονείς, τους κηδεμόνες τους ή από τα πρόσωπα που έχουν δηλωθεί από τους γονείς ως υπεύθυνα για την παραλαβή των παιδιών.
- Λαμβάνει κατά την κρίση του κάθε μέτρο για τη διασφάλιση της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των παιδιών και του προσωπικού, καθώς και της περιουσίας του Δημοσίου.

3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Τμήμα Νηπίων

Το εκπαιδευτικό προσωπικό:

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και μεριμνά για την ανύψωση του ηθικού των παιδιών και των συναδέλφων.
- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης ζητά από τα παιδιά να προετοιμαστούν για την εκκένωση της αίθουσά τους. Τους ζητά επίσης να μην τρέχουν, να κινούνται γρήγορα αλλά με ηρεμία και τάξη κατά την εκκένωση του κτιρίου.
- Ανοίγει την πόρτα της αίθουσάς του, ελέγχει για τυχόν επικινδυνότητες, παρακολουθεί την εκκένωση των αιθουσών που προηγούνται της δικής του και δίνει το έναυσμα της εκκένωσης όταν έρθει η σειρά της συγκεκριμένης αίθουσας, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού (Παράρτημα Α).
- Παίρνει μαζί του το παρουσιολόγιο, την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών που υπάρχει στην αίθουσα, το σακίδιο με τα είδη έκτακτης ανάγκης του Τμήματος (εάν υπάρχει ανά Τμήμα) και ότι άλλο θεωρεί απαραίτητο πριν εκκενώσει την αίθουσα.
- Βεβαιώνεται ότι δεν έμεινε κανένα παιδί μέσα στην αίθουσα. Το ένα μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι μπροστά από τα παιδιά και το άλλο φεύγει τελευταίο από την αίθουσα πίσω από τα παιδιά. Κατευθύνονται όλοι προς τον ασφαλή, ανοιχτό, προκαθορισμένο χώρο καταφυγής (συνήθως είναι το προαύλιο). Προσέχει τις επικινδυνότητες που βρίσκονται στη διαδρομή και δίνει σχετικές οδηγίες στα παιδιά.
- Καταμετρά τα παιδιά όταν συγκεντρωθούν στο προαύλιο.
- Καθησυχάζει τα παιδιά και μεριμνά για την ψυχική τους ηρεμία.

- Παραμένει μαζί με τα παιδιά στον χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των Παιδικών Σταθμών θα πρέπει να παραμείνουν όλοι στον χώρο καταφυγής έως ότου όλα τα παιδιά παραληφθούν από τους γονείς, τους κηδεμόνες τους ή από τα πρόσωπα που έχουν δηλωθεί από τους γονείς ως υπεύθυνα για την παραλαβή των παιδιών (η παραλαβή παιδιών γίνεται ενυπόγραφα στο σχετικό έντυπο παραλαβής παιδιών).

Βρεφικό Τμήμα

- Ανάλογα με τον αριθμό των βρεφών που βρίσκονται στον Σταθμό την ώρα του σεισμού, είναι πολύ πιθανό να μην επαρκεί το εκπαιδευτικό προσωπικό του βρεφικού τμήματος για την εκκένωσή του. Στην περίπτωση αυτή το βοηθητικό προσωπικό θα βοηθήσει ώστε να εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα. Η σχετική διαδικασία θα πρέπει να έχει συζητηθεί την προσεισμική περίοδο, να έχει καθοριστεί στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού, να είναι όλοι ενημερωμένοι για αυτήν και να έχει δοκιμαστεί μέσω των ασκήσεων ετοιμότητας.
- Οι λοιπές ενέργειες του προσωπικού είναι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο για το Τμήμα των Νηπίων.

3.3. Ενέργειες Βοηθητικού Προσωπικού

- Διατηρεί την ψυχραιμία του και εφαρμόζει όσα ορίζονται στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σταθμού (π.χ. κατευθύνεται στο βρεφικό τμήμα για να βοηθήσει την εκκένωσή του εάν δεν επαρκεί το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος, παίρνει το φαρμακείο μαζί του για να το μεταφέρει στον χώρο καταφυγής κ.λπ.).



3.4. Ενέργειες Παιδιών

Τμήμα Νηπίων

Τα νήπια:

- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης, βγαίνουν από τα τραπέζια κάτω από τα οποία είχαν προφυλαχθεί κ.λπ. και προετοιμάζονται για την εκκένωση της αίθουσάς τους, σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού τους.
- Εάν βρίσκονται στον χώρο του ύπνου, το προσωπικό τα ξυπνάει ήρεμα μετά το τέλος του σεισμού και τους ζητά να φορέσουν τα παπούτσια ή τις παντόφλες τους πριν εκκενώσουν το κτίριο.
- Εκκενώνουν το κτίριο του Σταθμού γρήγορα και με τάξη, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Παιδικού Σταθμού, χωρίς όμως να τρέχουν.
- Συγκεντρώνονται ανά Τμήμα στον χώρο καταφυγής και ο εκπαιδευτικός κάνει την καταμέτρησή τους.
- Ακολουθούν με σοβαρότητα τις οδηγίες που τους δίνονται από τους εκπαιδευτικούς.
- Παραμένουν στον χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους, σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σταθμού.
- Εάν βρεθούν μόνο τους εντός του κτιρίου π.χ. σε διάδρομο, σε τουαλέτα (εκτός της αίθουσάς τους) την ώρα του σεισμού, όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, και συναντούν το Τμήμα τους μετά το τέλος της δόνησης. Σχετική ενημέρωση και εκπαίδευση των παιδιών θα πρέπει να έχει γίνει την προσεισμική περίοδο μέσω των ασκήσεων ετοιμότητας.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, σταματά αμέσως η διαδικασία εκκένωσης, τα παιδιά προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.ά.), σύμφωνα πάντοτε με την οδηγία: *«Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»*. Μετά το πέρας και αυτού του σεισμού συνεχίζεται κανονικά η εκκένωση του Σταθμού από το σημείο που βρίσκονται.

Βρεφικό Τμήμα

- Ανάλογα με τον αριθμό των βρεφών και το προσωπικό που βρίσκεται στον Σταθμό την ώρα του σεισμού, είναι πολύ πιθανό να μην μπορεί να εκκενωθεί μεμιάς το βρεφικό τμήμα. Στην περίπτωση αυτή απαιτούνται για την εκκένωση τουλάχιστον τρία άτομα από το προσωπικό. Κι αυτό γιατί τα δύο άτομα θα βοηθήσουν κάποια βρέφη να εκκενώσουν το κτίριο και θα τα συγκεντρώσουν στον ανοιχτό, χώρο καταφυγής (προαύλιο), ενώ το τρίτο άτομο θα μείνει με τα βρέφη που βρίσκονται εντός του κτιρίου. Αναγκαστικά το ένα άτομο από αυτά που εκκένωσαν το κτίριο θα πρέπει να ξαναμπει μέσα για να μεταφέρει βρέφη που βρίσκονται εντός του κτιρίου στον εξωτερικό χώρο καταφυγής (οι ρόλοι αυτοί εναλλάσσονται μεταξύ των τριών ατόμων έως ότου εκκενωθεί το βρεφικό τμήμα).

3.5. Ενέργειες Επισκεπτών

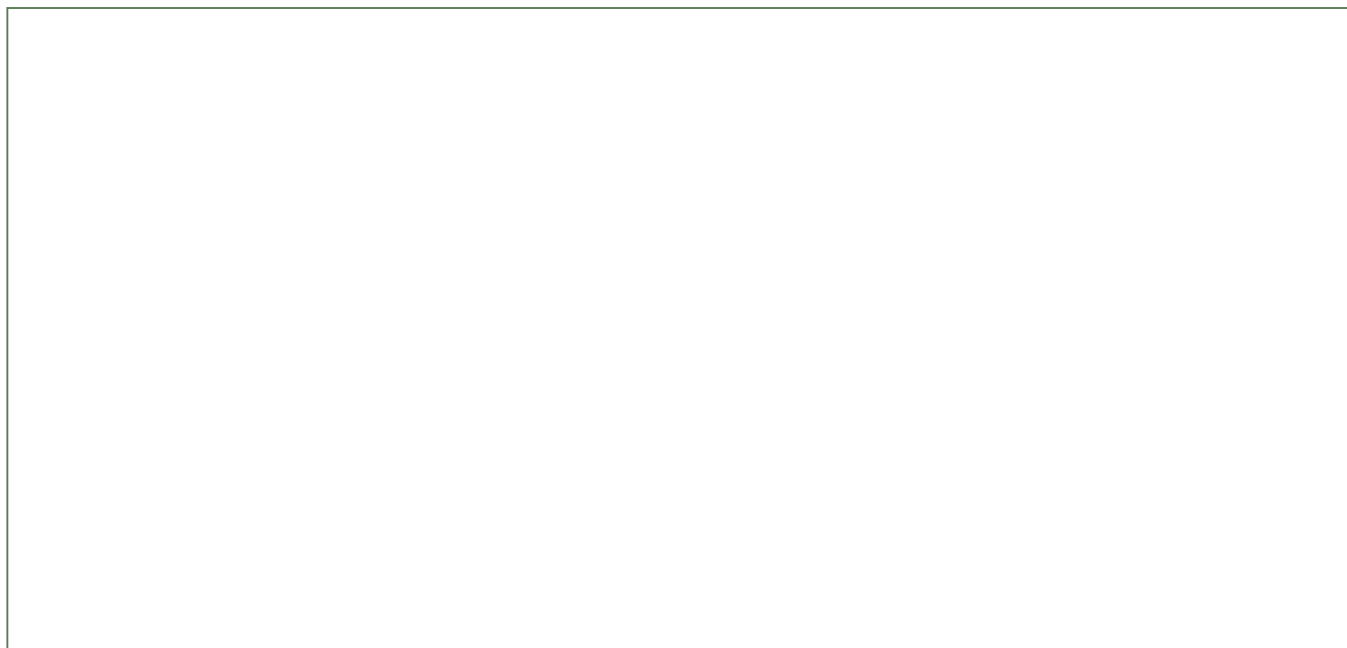
- Οι επισκέπτες πρέπει να εκκενώσουν και αυτοί το κτίριο εφαρμόζοντας τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σταθμού, χωρίς να παρακωλύουν την έξοδο των παιδιών και τις ενέργειες του προσωπικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

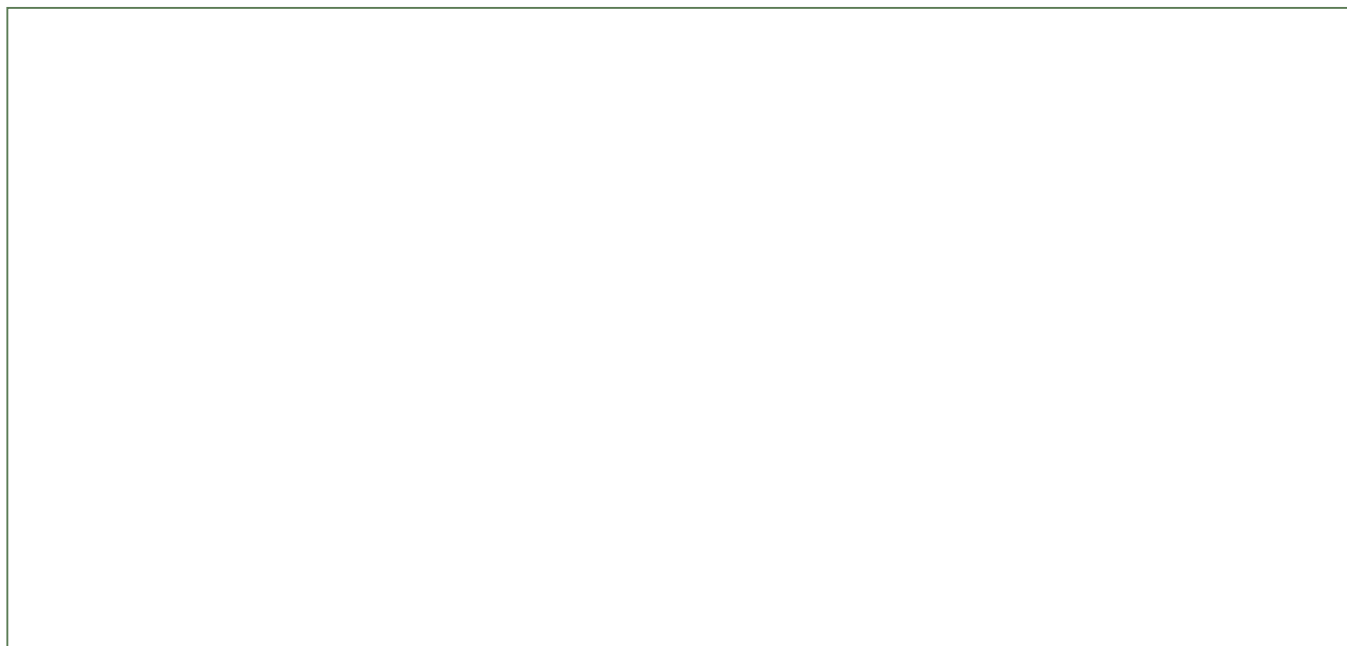
Διαδικασία Εκκένωσης του Παιδικού Σταθμού

Η διαδικασία εκκένωσης απεικονίζεται και στις ακόλουθες κατόψεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στην είσοδο του Σταθμού, στους ορόφους και σε κάθε Τμήμα του Σταθμού. Σημειώνεται ότι στο κάθε Τμήμα αναρτάται η αντίστοιχη κάτοψη του ορόφου με την όδευση διαφυγής που θα ακολουθήσουν τα παιδιά του συγκεκριμένου Τμήματος.

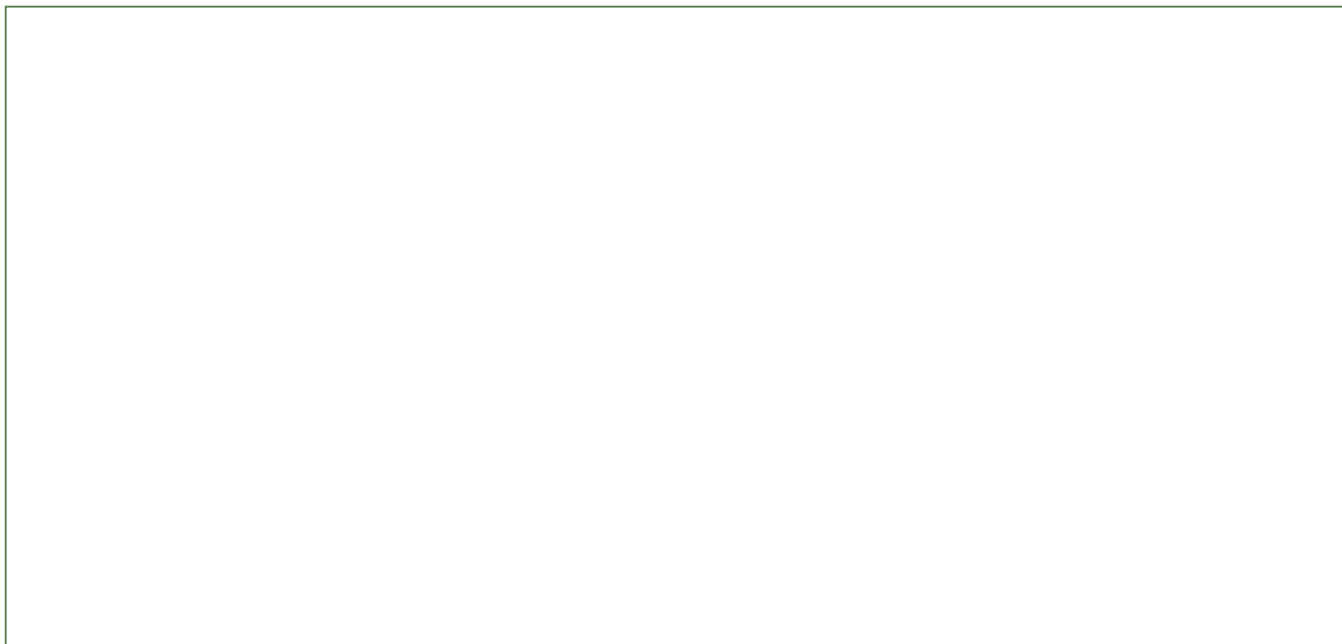
Κάτοψη Ισογείου



Κάτοψη 1ου Ορόφου



Κάτοψη 2ου Ορόφου



Ισόγειο: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα

1ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα

2ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα
- Αίθουσα

• **Χώρος Καταφυγής**

Οριοθετείται μεταξύ

• **2ος Χώρος Καταφυγής**

Οριοθετείται μεταξύ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Γενικές Οδηγίες Αυτοπροστασίας σε περίπτωση Σεισμού

(Οι οδηγίες αυτές μπορούν να αναρτηθούν στον πίνακα ανακοινώσεων κ.α. για την ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών και των γονέων)

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

- Διατήρησε την ψυχραιμία σου.
- Μείνε στον χώρο που βρίσκεσαι.
- Καλύψου αμέσως κάτω από το τραπέζι/γραφείο κρατώντας με το χέρι σου το πόδι του.
ή
Προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι την ώρα του σεισμού (π.χ. σε διάδρομο, σε αίθουσα εκδηλώσεων), σύμφωνα με την οδηγία: **«Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»**. Εάν δηλαδή στον χώρο που βρίσκεσαι δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου.
- Μείνε προφυλαγμένος για όσα δευτερόλεπτα διαρκεί ο σεισμός.
- Μείνε σε ανοιχτό ασφαλή χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου ή άλλα επικίνδυνα σημεία, εάν βρίσκεσαι σε εξωτερικό χώρο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Μετά το τέλος του σεισμού

- Εκκένωσε το κτίριο γρήγορα, ψύχραιμα και με τάξη από το κλιμακοστάσιο, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι (σε κλιμακοστάσιο, σε διάδρομο κ.α.), σύμφωνα με την οδηγία: **«Μένω στον χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι»**. Μετά το πέρας του σεισμού αυτού συνέχισε κανονικά την εκκένωση του κτιρίου.
- Κατάφυγε σε ανοιχτό, ασφαλή χώρο (π.χ. πάρκο, πλατεία, προαύλιο).
- Μην πλησιάζεις επικίνδυνα σημεία (προσώψεις του κτιρίου, στύλους κ.λπ.) για όσο διάστημα βρίσκεσαι στον χώρο καταφυγής.
- Μην πιστεύεις φήμες και ακολούθησε της οδηγίες της Πολιτείας.



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Πίνακες Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού του Παιδικού Σταθμού που ενημερώθηκε για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σταθμού

A/A	Εκπαιδευτικοί	Έλαβε Γνώση

A/A	Βοηθητικό Προσωπικό	Έλαβε Γνώση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Πίνακας Ομάδων Εργασίας

Α/Α	Ομάδες Εργασίας
1	Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου στον Παιδικό Σταθμό Προϊστάμενος του Σταθμού ή Αναπληρωτής
2	Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό (σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας) α. β. γ.
3	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών Προσεισμικά: α. β. γ. Μετασεισμικά: Όλο το προσωπικό του Σταθμού είναι η Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών μετά από έναν σεισμό (απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επιμόρφωσή τους προσεισμικά από τους αρμόδιους φορείς).
4	Ομάδα Πυρασφάλειας Προσεισμικά: α. β. γ. Μετασεισμικά: Όλο το προσωπικό του Σταθμού είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από έναν σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς μπορεί να παρέμβει για την κατάσβεσή της, έχοντας όμως υπόψη ότι προέχει η ατομική ασφάλεια (απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επιμόρφωσή τους προσεισμικά από τον αρμόδιο φορέα), ενώ παράλληλα γίνεται κλήση στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.
5	Ομάδα Ελέγχου Δικτύων Προσεισμικά: α. β. γ. δ. Μετασεισμικά: Όλο το προσωπικό του Σταθμού, ανάλογα με τη θέση που βρίσκεται και σύμφωνα με την ιεράρχηση προτεραιοτήτων και τις ανάγκες του Σταθμού.

Α/Α	Ομάδες Εργασίας
6	<p>Υπεύθυνοι Τμημάτων</p> <p>Προσεισμικά:</p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>δ.</p> <p>ε.</p> <p>στ.</p>
7	<p>Ομάδα Υποστήριξης Βρεφικού Τμήματος ή Ατόμου με Αναπηρία</p> <p>Προσεισμικά:</p> <p>α.</p> <p>β.</p> <p>γ.</p> <p>Μετασεισμικά:</p> <p>Τα μέλη του βοηθητικού προσωπικού του Σταθμού αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του βρεφικού τμήματος και του ΑμεΑ κατά τη διάρκεια της εκκένωσης, συνδράμοντας τις ενέργειες του/των εκπαιδευτικού/κών του Τμήματος.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας για Σεισμό

Α/Α	Ημερομηνία Άσκησης	Ώρα Άσκησης	Αξιολόγηση Άσκησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

Καταγραφή Εξοπλισμού και Μέσων

Εξοπλισμός, Εφόδια και Συστήματα Πυροπροστασίας	Περιγραφή
Είδη Πρώτων Βοηθειών	
Εφόδια Έκτακτης Ανάγκης (φακός, μπαταρίες, τηλεβόας, στρώματα για να κάτσουν τα παιδιά στον χώρο καταφυγής κ.λπ.)	
Σακίδιο Έκτακτης Ανάγκης (σφυρίχτρα, λίστα με τα στοιχεία γονέων και κηδεμόνων, ξηρά τροφή, μπουκάλι με νερό, είδη για την απασχόληση των παιδιών κ.λπ.)	
Συστήματα Ενεργητικής Πυροπροστασίας ανά χώρο	
Συστήματα προειδοποίησης, συναγερμού κ.ά.	
Συστήματα παροχής εφεδρικής ενέργειας	
Τρόποι επικοινωνίας με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες	

Χρήσιμα Τηλέφωνα

Φορέας	Τηλέφωνο	Διεύθυνση	Δικτυακός Τόπος	email
Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης	112			
Ελληνική Αστυνομία	100			
Πυροσβεστική Υπηρεσία	199			
Ε.Κ.Α.Β.	166			
Ν.Π. Παιδικών Σταθμών				
Δήμος				
Περιφερειακή Ενότητα				
Περιφέρεια				
Λιμεναρχείο				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ

Πηγές

- Ο.Α.Σ.Π. (2014). «Οδηγίες Προστασίας – Μετασεισμική Περίοδος», 15 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2012). «Προετοιμάσου από Τώρα για τον Σεισμό», 8 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2008). «Μαθαίνοντας για τον Σεισμό & τα Μέτρα Προστασίας», 32 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2007). «Σεισμός – Η Γνώση είναι Προστασία», (Β΄ Έκδοση), 103 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2000). «Σεισμός – Ας είμαστε προετοιμασμένοι», (Ε΄ Έκδοση), 10 σελ.



msdesign
graphic design

Έκδοση, Αθήνα 2018



Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.)
Ξάνθου 32, Ν. Ψυχικό 154 51 – Τηλ.: 210 6728000, Fax: 210 6779561
E-mail: info@oasp.gr, www.oasp.gr



ISBN 978-618-80586-8-2